

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE Historický ústav FF UHK

Autor/ka práce: Jakub Vít

Studovaný program a ročník: Specializace v pedagogice, Historie se zaměřením na vzdělávání;
Společenské vědy se zaměřením na vzdělávání

Název práce: Okres Reichenberg (Liberec) v rámci říšské župy Sudety 1938–1939

Vedoucí práce: doc. Mgr. Jiří Hutečka, Ph.D.

Oponent práce: prof. PhDr. Dana Musilová, CSc.

Bakalářská práce se zaměřuje na různé aspekty vývoje okresu Reichenberg/Liberec po jeho začlenění do říšské župy Sudety. Chronologické vymezení je poměrně úzké, zahrnuje období po uzavření Mnichovské dohody a odstoupení pohraničních území Německu a rok 1939, přičemž není nikde v textu blíže specifikováno, z jakého důvodu a proč pouze tento rok. Obsahuje kromě obligátního úvodu a závěru čtyři věcně členěné kapitoly. V úvodu postrádám podrobnější zhodnocení literatury a pramenů a nastínění metodologie. Přestože se v textu pracuje s početnou literaturou včetně překladů z němčiny, v úvodu je zmíněno pouze několik základních českých titulů a jeden německý; navíc není zřejmé, jak autor s literaturou pracoval. Nabízí se samozřejmě také otázka, proč z německé odborné produkce využil pouze překladovou literaturu.

První kapitola s názvem Pomnichovská správa sudetských území nastiňuje proces zániku původní československé státní správy a vzniku státní správy budované pod dohledem Berlína. Autor podrobně vykládá proces formování nové správy spojený s mnoha kompetenčními a personálními spory. Tato část práce má převážně popisný charakter.

Druhá kapitola je věnovaná projektu „Velkého Liberce“ a jeho realizaci ve vymezeném období. Projekt samotný byl mnohem staršího data, jeho uskutečnění však naráželo na odpor obcí, které měly být k městu přičleněny, podobně jako u jiných městech včetně Prahy. Autor ukazuje, že ani změna politických poměrů nezabránila některým obcím v dalším odporu, a projekt byl dokončený pouze zčásti. Obce jsou v textu uváděny pouze pod českými názvy, což nepovažuji za ideální; měly by být uvedeny i jejich německé názvy, neboť české a německé názvy obcí se mohou, někdy i dost výrazně lišit.

Třetí kapitola pojednává o sociálním profilu říšské župy Sudety. Název kapitoly je poněkud zavádějící, protože její převážná část sleduje národnostní složení obyvatelstva a souvislosti s tím spojené včetně uprchlíků. V pasáži věnované prvnímu sčítání obyvatelstva v Československu autor zmiňuje obyvatele židovského původu. Mylně uvádí, že Židé se hlásili k víře, což neodpovídá skutečnosti. Židé se ve skutečnosti mohli přihlásit k židovské národnosti, kterou Československo uznalo jako jedna z prvních zemí vůbec. Většina obyvatelstva židovského původu však této možnosti nevyužila a vesměs setrvala u národností, k nimž se hlásila již dříve.

Čtvrtá kapitola sleduje „českou stopu“ v Liberci. Ve většinově německém městě ji tvořili obyvatelé Horního Růžodolu jako jediné obce s českou většinou. Autor se zabývá správou obce, spory mezi Čechy a Němci o používání českého/německého názvu obce a osudy české menšinové školy, jejíž existenci uzavřely důsledky Mnichovské dohody.

Autor prokázal schopnost pracovat s odbornou literaturou a prameny. Vytvořil logicky strukturovanou a čtivou práci, bohužel s mnohými pravopisnými a stylistickými nedostatky. Práci doporučuji k obhajobě.

V Berlíně 28. května 2022

Dana Musilová, v. r.